

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 118. — ŠTEV. 118.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, SATURDAY, MAY 19, 1923. — SOBOTA, 19. MAJA, 1923.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

OBSODBA KRUPPA-BOHLEN POTRJENA STRAŠNA NESREČA

Najvišja inštanca v Parizu je potrdila obsodbo Kruppa, čeprav se je prej glasil, da bo ovržena. — Napetost med Francijo in Anglijo nepristano narašča. — Francija odločno odklonila prošnjo Anglije. — Izjava generala Godley-a.

Duesseldorf, Nemčija, 18. maja. — Revizijsko sodišče je potrdilo danes obsodbo, katere je izrekel pred kratkim francosko vojno sodišče nad dr. Krupp von Bohlenom in ravnatelji Kruppovih naprav, ker so baje dne 31. marca naščuvali delavce Kruppovih naprav na odpor proti francoskim četam, kar je imelo za posledico, da je bilo ustreljenih več nemških delavcev. Obsojene bodo prevedli v francoske jetnišnice in njih zagovorniki bodo vložili priziv na kasacijsko sodišče.

V poročilih, ki so prišla pred par dnevi iz Pariza, se je glasil, da bo obsodba najbrž razveljavljena. London, Anglija, 18. maja. — Angleška vlada ni pripravljena spustiti se z Nemčijo v predpogajanja glede kake reparacijske svote ali glede jamstev za vojno odškodnino ter noče tudi ničesar namigniti glede vseh teh vprašanj.

Na drugi strani pa postaja napetost v odnosih s Francijo vedno večja. K temu je dosti pripomogla najnovjša odredba porenske komisije, ki dejanski izolira angleško okupacijsko ozemlje Kolina. Anglija je naprosila Francijo, naj ji dovoli pot proti iztoku, proti nezasedenemu ozemlju Nemčije, a Francija je to prošnjo odklonila. General Godley, vrhovni poveljnik angleških čet v Kolinu, se je povsem odkrito izrazil glede tega "prijateljskega" ukrepa Francozov.

WISCONSIN JE PROTI VOLSTEADOVI POSTAVI

Zakonodaja v Wisconsinu zahteva štiriodstotno pivo. Odločno je proti nadaljnjemu obstoju Volsteadove postave.

Madison, Wis., 18. maja. — Zakonodaja Wisconsin je s 44 proti 31 glasovom sprejela resolucijo, s katero se naproša kongres Združenih držav, naj izpremeni Volsteadovo postavo tako, da bo dovoljevala izdelovanje štiri-odstotnega piva. Državni senat je že preje odobril to resolucijo.

Gouverner države New York, Alfred Smith, je objavil večeraj, da se bo vršilo javno zaslišanjsko glede sprejete predloge, s katero se razveljavi državno prohibicijsko postavo, dne 31. maja, ob dvanajstih opoldne v državnem kapitolu.

Vsa znamenja kažejo, da bodo ostali vsi napori suhačev brez uspešni in da bo gouverner podpisal predlogo, kajti njegovi prijatelji izjavljajo, da je mnenja, da se mora pokoriti volji pretežne večine naroda, čeprav ga je predsednik Harding indirektnim potom pozval, naj vetira predlogo. Gouverner Smith je bil izvoljen na temelju programa, ki je obetal razveljavljenje državne prohibicijske postave in v slučaju, da bi predlogo vetiral ter se udal pritisku suhačev, bi pomenjalo to konec njegove politične karijere.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršuje zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:
Včeraj se bile naše cene sledeče:
Jugoslavija:
Razpošlila na zadnje pošte in izplačuje "K. pošt. čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.
200 Din. . . \$11.30 . . . K 4,000
500 Din. . . \$22.40 . . . K 8,000
1000 Din. . . \$55.50 . . . K 20,000
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Italija in zasedene ozemlje:
Razpošlila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.
200 lir . . . \$10.70
500 lir . . . \$15.75
1000 lir . . . \$25.75
1000 lir . . . \$51.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Za posiljajve, ki presegajo znesek pet tisoč dolarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.
Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dope poslani denar v roko.
Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je postati najbrž po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK AKSER STATE BANK
22 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

V SOUTH CAROLINI

Eno in sedemdeset ljudi je zgorelo v lesenem šolskem poslopju. — Šest in šestdeset trupel so že spravili na dan. — Cele družine izgubljene.

Camden, S. C., 18. maja. — Danes zjutraj je bilo ugotovljeno, da je zgorelo eno in sedemdeset znanih ljudi in dva nepoznana tekom požara v šolskem poslopju v Clevelandu, S. C. Columbia, S. C., 18. maja. — Šest in šestdeset trupel so dosedaj spravili iz razvalin šolskega poslopja v Clevelandu, osem milj od Camдена, do šestih danes zjutraj. — soglasno s poročilom, katero je dobila Ass. Press od policijskega načelnika v Camden. Policijski načelnik je sporočil, da je v razvalinah še najmanj osem do deset trupel ponesrečenih. Požar, ki je uničil leseno poslopje večeraj krog devete ure zvečer, je bil najbrž posledica eksplozije na odru, kjer se je vršila predstava.

Skoro v enem trenutku je bil celi sprednji del dvorane v drugem nadstropju na ognju. Vsi navzoči so hoteli zbežati skozi edina vrata, vodeča na stopnjice, kljub svetom pametnejših ljudi. Nekateri, ki niso mogli priti na prosto, so skočili skozi okna drugega nadstropja ter se ubili ali si polomili ude.

Polom ozkih lesenih stopnjic je povzročil dosti smrtnih slučajev, kajti več ljudi je bilo zdrobljenih med razvalinami stopnjic.

Šolsko poslopje, dvonadstropna lesena hiša, je pogorelo do tal še predno je bilo mogoče poklicati pomoč od zunaj. Vsi zdravniki, ki so bili na razpolago, so bili poklicani iz Camdena in sosednjih mest, da prevzamejo oskrbo poškodovanih.

Seznam ponesrečenih obsega skoro vse družine v občini. Številne družine so bile dejanski iztrebljene. Med mrtvimi je tudi okrajni coroner Dixon in njegova mlada hčerka.

Policijski načelnik v Camden je izjavil, da so prišli ljudje iz velikih razdalj na pozorišče nesreče ter pomagali pri reševalnem delu in da je bilo poslano še nedoločeno število ponesrečenih v bolnišnico v Camden. Zmešnjava na pozorišču nesreče je bila taka, da je bila nemogoče dobiti natančne podrobnosti glede obsega cele nesreče.

Soglasno s poročili so bile ozke stopnjice, ki so nudile edini izhod, kmalu naftlano polne. Moški, ženske in otroci so se borili kot živine, da pridejo na prosto in marsikateri je izgubil življenje v tem boju.

Prvo novico o nesreči je sporočil v Camden brzojavni uradnik v Clevelandu, ki pa ni mogel navesti nikakih podrobnosti.

Časnikarski poročevalci so zgodaj danes zjutraj odšli na pozorišče te velikanske nesreče.

CUNARD ČRTA SE JE VELONILA SUHI ODREDBI

Ravnatelj Cunard parobrodne črte, Sir Ashley Sparks, ki je večeraj dospel sem s parnikom "Aquitania", je rekel, da bo njegova družba upoštevala odlok najvišjega sodišča Združenih držav ter da ne bo privela v ameriška pristanišča nobene pijače.

Parniki bodo najbrže odpluli iz New Yorka v Canado, kjer se bodo založili s pijačo. Na povratni vožnji bodo razdelili preostalo pijačo istotako v Canadi.

PREUREDBA PARNIKA "AMERICA"

V brooklynskem navy-yardu popravljajo parnik "America", ki je last United States Lines. Preuredili ga bodo v najmodernejši parnik z vsemi udobnostmi. Poprava bo stala milijon dolarjev. Prometu bo izročen dne 22. maja.

KITAJSKI BODO POSLALI ULTIMAT

Ameriški poslanik je posvaril kitajsko vlado, da bo vzpizorjena drastična akcija, če ne bodo jetniki takoj oproščeni.

Tsao Čuang, Kitajski, 18. maja. Oprostite najprvo inozemske jetnike iz rok šantunjskih banditov ter govorite o pogojih pozneje, kajti v drugačnem slučaju bo vpri zornjena drastična akcija.

Tako se glasi v ultimatu, katerega je predložil uradnikom kitajske vlade ameriški poslanik in Kitajskem, dr. Jacob G. Schurman.

Ameriški diplomat, ki se je ustavljal tukaj na poti iz Šanghaja v Peking, je rekel kitajskim uradnikom, zbranim tukaj, naj se pogajajo z banditi glede oproščanja jetnikov, kajti drugače bi se neposredno pojavile resne mednarodne komplikacije.

Napravite konec tem zavlavljevanjem in tej zmedbi med različnimi vladnimi departmanti, — jim je rekel.

Odnosaji med kitajsko vlado ter zastopniki inozemskih držav so baje napeti radi situacije, katero je ustvarilo banditstvo.

J. B. Powell in drugi jetniki so sporočili, da pričenjajo občutiti napore, katerim so izpostavljeni. Nekateri so bolni vsled nezadostne ali neobičajne hrane. Nadaljnji pa silno trpe, ker so bili prisiljeni napraviti dolge pohode, čeprav niso bile njih noge še začeljene.

Banditi izjavljajo, da kitajske čete še niso bile umaknjene. To predstavlja glavno oviro za utorjenje pogajanj.

Washington, D. C., 18. maja. — Danes se bodo pričela formalna pogajanja med kitajskimi banditi, ki imajo v svojih rokah Amerikance in druge inozemce, ter zastopniki pekinške vlade.

Ameriško poslanstvo je sporočilo državnemu departmantu, da je dobilo od konzula Davisa ter majorja Philipsa v Lončengu sporočilo, v katerem se glasi, da so banditi obvestili kitajske oblasti, da so pripravljene za pogajanja.

V kolikor je znano konzulu Davisu niso baiditi dosedaj še formulirali svojih zahtev. Zaenkrat niso še zahtevali odkupnine v gotovem denarju.

Kitajska vlada, — se glasi v sporočilu na državnem departmantu, — bo storila vse, kar je v nejni moči, da navali krivdo na inozemce za vse, kar ne bo prav in vsled tega je diplomatični zbor odklonil vsako sovdeležbo pri pogajanjih z banditi, katerih bi se kitajska vlada brez dvoma postužila kot izgovora, da se na ta način izogne vsaki odgovornosti.

SPLOŠNA KRIZA NA MIROVNI KONFERENCI

Grki in Turki se ne morejo sporazumeti. — Konferenca bo naprošena, naj uravna nasprotujoče zahteve.

Lausanne, Švica, 18. maja. — Konferenco glede Bližnjega iztoka bodo naprosili, naj uravna grško-turški spor glede vojne odškodnine. Ta spor je dosegel tako kritično točko, da se zavezniki boje, da bo Grška zapustila svojo mesto na konferenci ter se poslužila orožja, da s silo doseže svoje zahteve.

Vsak obeh narodov zahteva od drugega vojno odškodnino. Turčija zahteva od Grške približno devetsto milijonov dolarjev, do čim zahteva Grška od Turčije tisoč milijonov dolarjev.

Ismid paša, načelnik turške delegacije ter prejšnji grški ministrijski predsednik Venizelos, sta imela dolge in resne konference glede tega vprašanja, a vsak je ustrajal na svojem lastnem stališču in vsled tega je bil dogovor nemogoč. Zavezniki so vsled tega prisiljeni nastopiti kot posredovalci.

Ismid paša trdi, da mora plačati Grška za veliko škodo na lastnini, katero je povzročila grška armada v Mali Aziji tekom svojega umikanja. Večeraj je izjavil da privoli v to, da določi posebna arbitrazijska komisija svoto skupne odškodnine.

Venizelos pa je zavzel stališče, da je njegova dežela tako obubožena, da ne more plačati Turčiji nikake odškodnine. Grška, — je rekel Ismid paši večeraj, — je morala skrbeti za več kot milijon beguncev, katere so pregnali Turki s svojega lastnega ozemlja.

V nadaljnjem so morali Grki v Turčiji pretrpeti velike ekonomske izgube, ko so bili prisiljeni bežati pred turško armado.

Venizelos je nato predlagal, naj obe deželi uravnata medsebojni račun, a Ismid paša je ta predlog odločno odklonil.

BIVŠI GOVERNER USMRČEN

Leon, Španija, 18. maja. — Ko je šel večeraj iz svoje hiše Fernando Regueral, bivši guverner province Biscaya, so ga neznanec usmrtil. O atentatorjih nimajo nobenega sledu.

MEDVEDJE OGOŽAJO MESTO

Hornell, N. Y., 18. maja. — V neposredni bližini tukajšnjega mesta sta se pojavila dva velika črna medveda. Noben človek si ni upal več ur zapustiti hiše. Pozneje so enega medveda ustrelili loveci pri Woodhullu.

PARIZ VZTRAJA PRI SVOJI ZAHTEVI

Francoska vlada noče ničesar slišati o kakih novih predlogih, dokler se ne bo Ruhr vdal. — Odpor mora prenehati, in Nemčija mora sprejeti evakuacijsko politiko. — Značilna izjava Loucheurja. — Po njegovem mnenju trpi Amerika na krizi prevelikega bogastva.

Poroča Ferdinand Tuohy.

Pariz, Francija, 17. maja. — Vlada ministrskega predsednika Poincareja je danes zvečer ugotovila pogoje za novo nemško reparacijsko ponudbo, o kateri se domneva, da bo kmalu stavljena.

Predvsem naj Nemčija izve od lorda Curzona, angleškega ministra za zunanje zadeve, pri kakih zahtevah namerava vztrajati angleška vlada. Nemška vlada naj nato stavi ponudbo, da bo plačala vsa posojila, katero so vzeli zavezniki, da nanovo zgradi in popravi svoja opustošena ozemlja.

To je najbolj značilna točka v novem programu Poincarejeve vlade. Prejšnji, že dobro znani pogoji Francije, so ponovljeni, a francoska vlada je zavzela naslednje presenetljivo stališče: — Novega nemškega predloga ne bo vzela na znanje, dokler ne preneha Nemčija s pasivnim odporom v Ruhru in dokler ne prizna politike progresivnega izpraznjenja Ruhra v razmerju kot bo plačevala.

Louis Loucheur, kojega izjavam je treba pripisovati vedno dosti važnosti, ker bo najbrž prihodnji ministrski predsednik, je dal javno izjava svojemu obžalovanju, da ni Amerika in toliko meri kot Anglija naklonjena ideji odpusta zavezniških dolgov.

Na nekem zborovanju republikancev v Vincennes je objavil Loucheur:

"Pripravljene sno kancelirati dolgove vseh narodov, ki so se borili na naši strani tekom vojne, pod pogojem, da se izbriše tudi naše. Moji pogovori z Bonar Lawom in angleškim finančnim ministrom so me prepričali, da je tudi Anglija pripravljena storiti isto. Na drugi strani pa niso bile Združene države še pridobljene za to idejo." (To bi bila dobra kupčija. Dolgovi drugih zaveznikov pri Franciji so drobci v primeri s francoskim pufo v Ameriki.)

V podpoto svojega stališča, da bo mogoče Ameriko končno prepričati, da bo opustila svoje osamljeno stališče ter zavzela mesto poleg ostalih zaveznikov, je izjavil Loucheur:

"Amerika trpi na krizi prevelikega bogastva." Loucheur je preko glava svojih poslušalcev nagovoril Ameriko, ko je govoril o naporih, katere je storila Francija brez vsake pomoči izza sklenitve premirja. Rekel je: "Bilanca vojnih stroškov je bila uravnana, demobilizacijski bonusi so bili izplačani, denar za penzije je bil preskrbljen in razventega pet in petdeset tisoč milijonov frankov za opustošene pokrajine."

V avtoritativnih krogih so izjavili, da bo neposredni uspeh obiska maršala Focha v glavnih mestih Male antante sklenitev obrambne vojaške zveze med Čehoslovaško in Francijo v smislu kot obstaja že sedaj med Poljsko in Francijo.

Pariz, Francija, 17. maja. — "Vojaška okupacija Ruhra ni potrebna za varnost Francije," je informiral ministrski predsednik Poincare člane komisije za finance v francoski poslanski zbornici. "vendar pa je bistvene važnosti, da se prisili Nemčijo zadostiti svojim reparacijskim obveznostim."

BONAR LAW JE BOLAN. POZOR IZNAJDTELJI!

Pariz, Francija, 18. maja. — Angleški ministrijski predsednik Andrew Bonar Law je navezan tako na politično kot zdravniško konzultacijo, — izjavlja danes list Journal.

Angleški državnik je obiskal specialista. Sir Thomas Horderja, zdravnika v londonski bolnici, kjer zdravijo raka, ki je prišel nalašč iz Londona, da temeljito preišče grlo ministrskega predsednika.

Zdravnik je našel, da niso počitnice prav nič izboljšale grla Bonar Lava. Popolnoma je izgubil glas in prisiljen je bil odkloniti povabilo francoskega ministrskega predsednika Poincareja na banket, ki se je vršil v francoskem zunanem uradu.

PREDSEDNIKOV POZIV BREZ VPLIVA NA GOVERNERJA

New York, 17. maja. — Prijatelj guvernerja Smitha izjavlja, da ne bo objava predsednika Hardinga v zvezi Mullan-Gage postav v nobenem oziru vplivala na njegov sklep, če bo podpisal predlogo ali ne.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDruženih državah.

“GLAS NARODA”

“SLOVENIAN BAYLE”

Owned and Published by
Meyrowitz Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

“GLAS NARODA”
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year \$2.00 For six months \$1.25
For three months \$0.75 For one month \$0.25
Single copies 10 cents

Advertisement on Agreement
“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

“Glas Naroda”
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 5875

ARETACIJA UPTON SINCLAIRA

Californijske oblasti, od policije in državnega pravdnika do gubernerja sodnikov in zakonodaj, uživajo jako slab sloves glede svojega brezobzirnega postopanja z delavci.

Sedanji štrajk pristaniških delavcev je imel večji uspeh na pacifično obal kot podobna stavka newyorških pristaniških delavcev.

Ti uspehi so silno razburili policijo po californijskih pristaniških mestih.

Policija je aretirala v paradizu vseh ameriških lehuov in rentirjev znanega delavskega pisatelja Uptona Sinclaira in tri njegove tovariše.

Sinclaira so aretirali, ko je sklical veliko zborovanje v pristaniškem okraju San Pedro.

Pravica zborovanja in prostost govora sta v Californiji tudi v takozvanem mirovnem času izvanredno nežni cvetki, kateri štiti državna oblast z vsem svojim vplivom.

Tekom štrajka pristaniških delavcev sta bili pa v pristaniškem okraju San Pedro pravica zborovanja in pravica govora enostavno odpravljene.

Zadnji ponedeljek je vprizorila policija pogon na štrajkujoče mornarje.

Pod vodstvom policijskega šefa Louis D. Oaksa je šlo na delo 140 policistov, ki so aretirali vsakega štrajkarja, katerega so dobili na cesti.

Z aretiranimi so nabasili štiri vozove cestne železnice ter jih odvedli. Že prej je policija vdrla v obrambni urad štrajkarjev ter aretirala vse navzoče.

Pozneje so imeli župan, policijski šef in pomožni državni pravdnik konferenco, na kateri so sklenili zgraditi štokado, v kateri bo prostora za tisoč oseb.

Tja nameravajo poslati vse štrajkarje in vse, ki s štrajkarji simpatizirajo.

Proti temu je odločno nastopil Sinclair. Ker mora imeti v Los Angeles govniki, ki hoče govoriti pod milim nebom, posebno policijsko dovoljenje, je Sinclair prosil zanj. Umevno je, da mu je bila prošnja odbita.

Ko je apeliral na ustavno pravico, mu je župan odvrnil, da preveč ljudi apelira na ustavne pravice in da premalo ljudi izvaja ustavne dolžnosti.

V Los Angeles je pa ustavna dolžnost, da mora držati vsak delavec in vsak delavski voditelj jezik za zobmi.

Sinclair se ni zmenil za županove pretuje. Sklical je zborovanje na “Hribov svobode” — simbolu ameriške prostosti. Odprl je knjigo ter začel čitati ustavo Združenih držav. Dolgo časa pa ni čital.

Izkazalo se je, da je krepilec policijskega šefa močnejši kot je ameriška ustava.

Njega in njegove spremljevalce so aretirali ter odvedli v zapor. Taka je torej stvar s praviciami in prostostmi delavskega razreda.

Dopis.

Iz Belokrajine.

Zadnji smo poročali, da so bili tatovi pri Smakovcih na Selih in pri Jurjavi v Gorenjih. Pred par dnevi so pa odnesli ključavnico od šolske drvarnice in železno grablje in dva belega s Kuzmicega konja, ki je stal pred šolo. Da bo teh tatvin konec, se bo začelo “čistiti”. Najprej pridejo na vrsto tisti tatovi, ki se jim bo dokazalo pred sodnjo, da so res kradli. Preje so veljali Belokranjci za pošteni in lahko je pustil človek brez brige svoje orodje ali karkoli nezaklenjeno, pa ni nikoli nič zmanjkalo. Žandarji ne morejo pokazati enega uspeha, kar je jako žalostno.

Adrijski župnik je bil bolan že 14 dni. Nadomestila sta bil župnika iz Preloke in Kunič na Hrvatskem.

Koze, ki so razsajale po Belokrajini, so ponehale. Pred kratkim je bila na Vinici zopet konusja zaradi bodočje železnice, ki bo čez čas stekla tudi po zapuščenih Poljanski dolini. Velike zasluge ima predsednik železniškega odbora g. Lošin, ki se

trudi na vse načine, čimprej izpeljati železnico.

V Gribljah so našli železno ručico, ne ve pa se še, koliko je je in če bo za rabo.

Letos se obeta mnogo polhov, ker je bukev jako cvetela. Sicer bo pa moral vrag zopet bežati s svojim blagom, ker se tako grdo loze sekajo. Ljudje se jako varajo, ker mislijo, da dobro prodajo. Ko ne bo lesa več pri nas, bomo morali mi drugim po njega in tam ga je treba drago plačati.

Iz starega kraja se odpravlja zopet nekaj belokranjskih deklet v Ameriko, ki imajo tam sorodnike. Drugo bodo pa menda že tam našle...

Človek, ki veruje v star denar. V neki splitski gostilni je hotel Ilija Bulić poravnati svoj račun s starim avstrijskim tisočakom, pri čemer je gostilničarju dokazoval, da je to boljše denar kakor jugoslavanski, o katerem je govoril prav zaničljivo. Prišel je redar in odvedel Bulića na policijo. Tisočak so mu zaplenili, njega pa obdržali v preiskovalnem zaporu.

Iz Slovenije.

Iz slovenske žurnalistike.
“Delavske novice”, dosedaj glasilo bivše slovenske komunistične stranke, ki so izhajale enkrat na teden, so prenehale izhajati. — Na zborovanju socijalistične stranke, ki se je vršilo dne 8. aprila v Celju, je bilo med drugim tudi sklenjeno, da se opusti nameravana preselitev strankinega glasila “Naprejš” iz Ljubljane v Celje, kjer naj bi izhajal 2- do 3krat na teden. List ostane še nadalje v Ljubljani in bo tudi naprej izhajal kot dnevnik, čeprav v veliko breme stranki.

Vesti iz Prekmurja.
Iz Murske Sobotice poročajo: Tu je bil pred kratkim poslovilni večer g. Rado Jurka, osnovnošolskega nadzornika. G. Jurko je prišel v Prekmurje kmalu po prevratu in je vodil osnovno šolstvo tako spretno, da si je pridobil vsakega učitelja in da ga spoštuje vsako, ki ga pozna. Umel je, kako je treba delovati in postopati, da se vzbudi zanimanje našega ljudstva za šolstvo. Nadzornik Rado Jurko je bil na svojo lastno prošnjo vpoklan v dvorani Dobrai se je zbralo kljub slabemu vremenu toliko učiteljev in prijateljev šolstva, da je bila dvorana nabito polna. Navdušenim govorom ni bilo konec. Vsak je hotel povedati prijazno besedico svojemu dobremu nadzorniku. Ločitev je bila tako ganljiva, da so se učiteljice in učitelji plakajoče poslavljali od svojega nadzornika.
Kašne učne moči imamo ob madžarski meji. V dolnje-lendavskem okraju imamo tri obmejne šole, ki jih vodijo madžarske učiteljice, ki niti slovensko ne znajo. Učiteljica v Čentibi se javno ponaša v slabi nemščini, da slovensko sploh ne zna. Kako so vendar mogle te Madžarke napraviti pred mariborsko izpraševalno komisijo izpit iz slovensčine. Merodajne oblasti se bodo morda izgovarjale, da ni usposobljenih moči. Baš na imenovanju šoli je dober učitelj domačin, zanesljiv Jugoslovian, ki govori lepo in pravilno slovensčino. Pa ne da bi imela tam madžarska duhovščina odločilno besedo, ker so šole verskih občin — pač žalosten preostanek iz Madžarske.

Bojkot nemškim nacionalcem.
Organizirajo narodni krogi v Celju. V to svrhu se je v Celju osnoval “Klub narodnih Slovencev in Slovenki”, katerega člani so se obvezali, da ne prestopijo več praga nemške trgovine ali nemškega obrtnika. Klubu je takoj pristopilo 288 članov, natančno toliko, kolikor glasov so oddali celjski nemški nacionalci za svojega kandidata pri volitvah. Bojkotno gibanje se krepko širi ne le v Celju, temveč tudi v drugih slov. krajih.

Delavsko podporno društvo.
V Kranju se je ustanovilo delavsko podporno društvo, ki je nadstrankarsko in nepolitično ter ima edino namen, da pomaga bolnim in ponesrečenim. Pokrajinska uprava za Slovenijo je pravila že potrdila. Društvo, ki šteje že nad 100 članov, ima 3 razrede: v prvem se plačuje po 3 Din na teden, v drugem 2 in v tretjem po 1 Din. Podpore pa se dobi: v prvem razredu 75 Din na teden, v drugem 50, v tretjem pa 25 Din in sicer do 10 tednov bolezni.

Ljubljanski škof rimski grof.
Papež je imenoval ljubljanskega škofa Antona Bonaventuro Jegliča za rimskega grofa in asistenta papeške prestolice.
Izgon Idriječanke.
Ljubljanska policija je dne 11. aprila za vedno izgnala iz Slovenije 23letno v Idriji rojeno delavko Marijo Strnad, ki je bila zaradi tatvine, vlačugarstva in tajne prostitucije ponovno kaznovana.

Imel je črne kroge pod očmi.
Sedaj spi dobro in kadar vstane se imenitno počuti.
To je vsačina pomembnega pisma, ki ga je pisal Mr. H. W. Brinkman, Altona, Pa. On pravi: “Bil sem silno nervozen in popolnoma zdelan, nisem mogel spati po noč, potret nisem mogel reči no opravičilo, bil sem slab apetit in zjutraj sem bil vedno truden. Pod moji očmi sem imel vedno črne kroge. Odkar pa jemljem Nuga-Tone, pa lahko vedno jem, spim celo noč in ko vstanem, se imenitno počutim. Potrebno zopet reči no opravičilo, moji dvei so mnogo močnejši in nič več nimam tistih modrih znamenj pod mojimi očmi.” Tisoče moči in šena se nahaja v enakim položaju in bi lahko dobili svoje staro zdravje. Moči življensko silo s rabo Nuga-Tone. Poskusi sam in se prepričaj. Zdravilo dostopno za en cel mesec stane samo \$1.00. Nuga-Tone je na prodaj pri vseh dobrih lekarnarjih pod popolno garancijo, da boste zadovoljni ali pa se vam denar povrne (gle) garancijo na vsaki steklenici); National Laboratories, 1664 S. Wabash Ave., Chicago, Ill. Pošljite naravnost po pošilj. poštnina v naprej plačana, kakor hitro prejme \$1.00. —Adv’.

VPRAŠAJTE SVOJEGA GROČERJA ZA MAGNOLIA IN STAR MLEKO

UPORABLJAJTE, KJERKOLI JE TREBA MLEKA IN SLADKORJA. LABELNE VAM BODO PRINESELI VRED- NA DARELA ZA VAŠ DOM. PIŠITE NAKATERIKOLI NASLOV NA DRUGI STRAN LABELNA ZA ILU- STRIRAN SEZNAM DARIL. “Izplača se hraniti labelno.”

Peter Zgaga

Če si holan, se ti izplača poklicati zdravnika.
Imaš že vsaj enega človeka na svetu, ki te posluša, ko mu praviš, kaj te boli.
Evropa igra ulogo revnega Lazarja.
Nerodno je le to, da ni zavoljna z drobtinami, ki padajo z mize mirovne konferencie.

Laški klerikali in fašisti so se sporazumeli. Papež simpatizira z Mussolinijem. Največja opera Mussolinija je Vatikan.
Take in podobne vesti prihajajo iz Italije.
Posledica vsega tega bo strašen in pretresljiv miserere.
Rojaki, bodite previdni, ko bodo gospodje oznanili kolekto za “Petrov novice”.

Bog ve, kdaj bo jugoslovska vlada odlikovala Radiča za njegovo ruvanje proti Jugoslaviji.
To se mora zgoditi.
Če je Mussolini zaslužil najvišje odlikovanje, zakaj bi ga Radič ne.
Jako zanimiv je naslednji oglas:

Naprodaj je Klobasarna popolnoma opremljena z vsemi stroji in potrebitčinami.

Kot dober kronist konstatiram, da naslov zaenkrat še ni So. Lawn-dale, Ave., Chicago, Ill., pač pa Aleksandrova ulica v Mariboru.
Te “am konstatirati, kljub temu, da bi bil prvi naslov veliko bolj na mestu.

Petletni deklici so rekli: Majnoga brata si dobila. Mlada deklica se zamislila ter pravi: To je dobro, da je bila mama doma. Ponavadi je bila vsak dan delat.

Bonar Law bo odstopil. Za vzrok navajajo hudo bolezen.
Bolezen je najbrže diplomatičnega značaja. Pravi se ji nesposobnost.

Neki francoski diplomat je rekel: Največji križ v ruhrski situaciji so Nemci.
Če je kdo povedal resnico, jo je povedal ta francoski diplomat. Povedal jo je nehote.
Nemci mu namreč lahko postrežejo z natančnimi informacijami, koliko Nemcev je bilo že križanih na tem križu.

Med iznajdbe, ki jih potrebuje Amerika, spada tudi prohibicijsko pivo, ki bi imelo ravno tak okus kot pravo pivo, tako barvo kot pravo pivo in bi imelo ravno toliko kika kot pravo pivo.

Če ste talentirani, nadarjeni, vam bo pridnost pomagala. Če pa niste nadarjeni, bo pridnost namodestila vse primanjkljaje glede nadarjenosti.
Californijski senator Johnson je odptoval v Evropo. Pred odhodom je rekel, da gre zato, ker hoče za nekaj časa pozabiti na vso politiko.

To je ravnotako kot če bi šel človek v Pittsburgh v namenu, da se izogne dimu ali na Balkan v namenu, da se vojni izogne.
Isti slučaj bi bil tudi, če bi zdravnik prepovedal Evropejecu pijačo in bi rekel Evropejec: Bom pa v Ameriko šel.

Jugoslovska Katoli. Jednota
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1901
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERPAN, 333 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave. Lorain, O.
Vojnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: JEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neprizanih stroja: JOHN MOVERN, 418 - 19th Ave. East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHER, 203 American State Bank Bldg., 699 Grant St., at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.
Nadzorni odbor:
ANTON ERBAŠNIK, Room 996 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 11 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4523 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 495, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK BORICH, 6317 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Zdravstveni odbor.
VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E. Cleveland, O.
PAULINE FERMENC, 523 - 8rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 633 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotina uradno glasilo: “Glas Naroda”.
Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne poliljatsv naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejetje novih članov in bolniška splošna naj se pošila na vrhovnega skravnika.
Jugoslovska Katoliška Jednota se priprava vsemu Jugoslovanom na oblen pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zglasit tajniku blišnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Apostolska vikarja za Vojvodino.
Vsled sporazuma z Vatikanom je vlada privolila, da se za apostolskega vikarja za Bačko s sedežem v Subotici imenuje Ljudovit Budanović, za Banat s sedežem v Velikom Bečkereku pa P. Rafael Radič. Obe imenovanji sta že podpisani.

Reforma pravoslavne koledarja.
Carigrjski patrijarh je povabil srbske pravoslavne cerkve, naj odpošlje v Carigrad svoje delegate, da se rešijo razna muja vprašanja pravoslavne cerkve, posebno reforma koledarja. Sv. sinod je radi tega sklical arhijerejski zbor, ki bo odredil vprašanja, ki interesirajo srbske cerkve in imenoval ob enem tudi delegate, ki pojdejo potem v Carigrad.

Veliki dobrotnik slepcev.
Častni predsednik mednarodnega društva za vzdrževanje slepih G. Cromwell, ki že nad 5 let z izdatno podporo vzdržuje Dom slepih v Zemunu in je med drugim poklonil Domu tudi tiskarno, v kateri je bilo natisnjenih nad 4000 knjig v Brajevi abecedici, je poslal te dni na naslov kralja Aleksandra za Dom slepih v Zemunu zopet 250.000 dinarjev s prošnjo, naj se svota uporabi za nabavo inventarja, knjižnice in obrtnega materiala. Ob enem je prosil kralja kot pokrovitelja doma, naj se odlični strokovnjak za študij slepcev, Veljko Remandanović, oprosti vseh ostalih dolžnosti in obdrži samo upravo Doma slepih ter vrhovno nadzorstvo in skrb za slepce v celi Jugoslaviji.

Židi v Srbiji.
Beograjsko “Vreme” poroča, da je v Srbiji nad 30.000 Židov, od teh 7000 v Beogradu. Skoraj vsi so trgovci. Večinoma so to takozvani Španjoli; v novejšem času pa prihajajo tudi preamški Židi. S politiko se kot praktični ljudje ne pečajo, pač pa se bavijo z “denarno politiko”, ki tudi silno vpliva na javno življenje.

100dinarski falzifikati.
V Senti policija aretirala trgovskega potnika Rudolfa Friedmana ravno v trenutku, ko je hotel zamenjati potvorjene 100dinarske bankovce. Pri preiskavi so našli pri njem veliko svoto falzifikatov. Friedman je bil takoj izročen sodišču in je priznal pri zaslišanju, da je hotel spraviti falzificirane 100dinarske bankovce sporazumno s falzifikatorji iz Madžarske v

Orožne vaje bogoslovcev in duhovnikov.
Kakor poročajo iz Beograda, je minister vojne in mornarice odredil, da morajo bogoslovci in duhovniki, rojeni l. 1898., ki še niso zadostili vojaški dolžnosti, nastopiti 2mesечно orožno vajo v dobi od 1. julija do 1. septembra letos.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.
VELIKE važnosti za potnika je, da je natanko poučen o potnih listih, priligi in drugih stvareh, ki so v zvezi s potovanjem. V sled dolgotrajne iskušnje nam je mogoče o vsem tem dati točno pojasnila. Priporočamo vedno tudi samo najboljšje parnike, ki imajo kabine v III. razredu.
Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite ker bo to v vašo korist.

Tudi oni, ki še niso ameriški državljani, smejo potovati v stari kraj na obisk in jim je dovoljeno vrniti se. Na željo damo vsakemu tozadevna pojasnila.

Kdor želi dobiti sorodnike ali znance iz starega kraja, naj nam piše za navodila, kajti število priseljencev je omejeno.
Za potne stroške izplačuje po našem naročilu Jadranska banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA NA KRVAVIH POLJANAH
Spisal Ivan Matičić
Cena s poštnino \$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pihodov bivšega slovenskega planinskega polka.
V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtgale hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.
Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.
“GLAS NARODA” 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Slučaj Maitland.

(Nadaljevanje.)

Ko sva se v kočiji peljala na kolodvor, sem tudi jaz čital poročilo v časopisu. Bila je navadna notica med dnevnimi kronikami. Zeno, ki je bila vdova in ki je živela sama zase, so dobili mrtvo v postelji; ustrelila se je v glavo, orožje je ležalo zraven postelje. Vzrok za ta prenegljeni čin ni znan. Državni pravdnik bo imel komisijonalni ogled; sina, ki je bil njen edini sorodnik in ki je na potovanju, so brzojavno obvestili.

— Kaj storiti s tem dogodkom? — sem vprašal Connorsa, ko sva sedela v vlaku.

— Menim, da morem z njim precej "storiti", — je odgovoril. — Govoriti moram le še z miss Maitland. Če bo govorila, tedaj nova vedela vse; ona ima ključ k tem tajnostim.

— Kaj vas je dovedlo do te misli?

— Vaše vprašanje bi se moralo glasiti: — Odkod veste to? — Ali ni namigovala, da ni ona prva izgovorila besede ogroženo? Okoliščina, da živi njena mati in da je Mrs. Garcia mrtva, ni nikakršnega pomena za razrešitev uganke. Čelo vrsto žrtev imamo; razen zdravnikov so vse osebe, ki nastopajo pri teh dogodkih, zapletene v zadevo. Čelo je miss Maitland in bo ničesar povedala, bom po tem pogovoru spoznal resnico; njen molk, če bo pri tem ostala, ne bo manj povedal nego besede.

— Vi govorite o žrtvah, toda saj sva vendar slišala, da so Maitlandovi umrli naravne smrti? Diferentis je kaj naraven način smrti. Žrtve so bile, toda ne žrtve 20-letnih rok.

— Mrs. Garcia je umrla vsled človeške roke, — je odgovoril Connors. — In nadalje, dragi prijatelj, marsikateri morilec so morilec, čeprav ničesar o tem ne vemo. Tisoče morilecev nikoli ne zasledijo. Predstavljajte si, da sem jaz koga umoril — kdo bi me zasledil? Arzenik je neposredno sredstvo, strihinin in razne druge kisline pustijo sledove. Če ima človek ugodno priliko, zdravnik in nikakršnega očitnega povoda, tedaj pač more potegniti oblast za nos. To je visoka umetnost zločinca.

Vlak se je ustavil na postaji. Za kolodvorom sva dobila voz. Mrs. Parton je sedela na zadnjem sedežu.

— O mr. Connors! — je vzkliknila pozdravila mojega prijatelja ter prikimala meni z glavo, ne da bi v svoji vznemirjenosti razmišljala o moji navzočnosti. — Kako sem vesela, da ste prišli! — Mrs. Maitland in uboga Hortenza sta popolnoma obupani — saj vendar že veste o smrti Mrs. Garcia?

— Čital sem to v jutranjem listu, — je odgovoril Connors, ko sva sedla v voz.

— Večera popoldne je bila še pri nas, in kakor se je videlo, kar najbolj izrazljivo; kmalu po večerji jo je našla njena služkinja mrtvo v postelji. Služkinja je slišala strel ter odhitela v sobo, da pogleda, kaj se je zgodilo. — Uboga žena je malo prej tožila, da jo boli glava in je šla v svojo spalnico, da leže. Služkinja jo je našla, stegnjeno na postelji. Blazina je bila okrvavljena, orožje pa na tleh.

— Kje je mr. Vining? — je vprašal Connors.

— Vas že pričakuje. Pripeljal se je s prejšnjim vlakom ter se odpeljal naravnost k Maitlandovim.

— Kje je stanovanje Mrs. Garcia? — Peljali se bomo na potu k Maitlandovim mimo njenega stanovanja. Je to majhna hišica, ki je prej spadala k Maitlandovim posestvom; le nekaj drevja je med obema hišama.

— Naj se voz najprvo tam ustavi, — je rekel Connors. — Rad bi začel zadevo v tej hiši preiskovati, tako svez slučaj nudi vedno nekaj opore.

Mrs. Parton ga je nekako zažudeno pogledala, vendar pa je pogledu prijazno odzvala, in po

kratkem času se je voz ustavil pred vrtnimi vrati. Nizko poslopje je bilo precej oddaljeno od ceste, obdano je bilo popolnoma od zelenja, rož in grmičevja. Mrs. Parton je ostala v vozu, dočim sva z Connorsom izstopila. Šla sva skozi vrta ter stopila v hišo skozi odprta sprednja vrata. Jokajoča, popolnoma zmešana majhna služkinja naju je komaj zapazila, neki moški, ki je sedel pri mizi, je vstal, ko sva vstopila. — Najbrže je bil kak vaški dostojanstvenik, ki je čakal na državnega pravdnika.

— Kje je mrtvec? — je vprašal Connors.

Mož je pogledal proti Maitlandovemu vozu, nato je brez obotavljajanja ugodil zapovedujočemu glasu in nastopu Connorsovemu ter naju peljal po hodniku v spalnico, ki je bila popolnoma zadaj hiše. Mrtva dama je ležala na postelji, pokrita s platnenim prtom tako, da se je videlo le obrise njene postave. Grozno jo je bilo pogledati vsled krvavih madežev, ki so označevali, kje ima glavo, toda Connors je šel, ne da bi kazal kako vznemirjenje, k mrtlici. — Mož, ki je bil v sobi, bi brez dvoma rad govoril; dolgo je čakal, in služkinja ni rada govorila.

— Uboga dama je bila najbrže bolna, — je pripomnil. — To se je že stokrat zgodilo, da so se ženske usmrtili, le ker jih je to ali ono bolelo. Ko je prišla domov, e služkinji nekoliko tožila, ter je šla v spalnico, da se nekoliko odpočije. Odprla je okno, da ima svež zrak; vendar pa ji ni postalo lažje in tudi ni mogla zaspati. Tedaj pa je vzela samokres in se ustrelila. Služkinja je zunaj zaslislala strel, prihitela v sobo in našla svojo gospo v krvi. Glava je gospej visela s postelje, ena roka se je skoraj dotikala tal, in samokres je ležal ravno pri prstih njene roke.

— To okno je bilo odprto? — je vprašal Connors.

— Da, gospod!

Omenjeno okno je bilo neposredno pri vzglavju postelje, le eno ped oddaljeno od blazine. Zagrinjalo je bilo zadržano, vendar pa je moglo priti skozi okno na dvorišče. Connors je potegnul zagrinjalo kvišku ter odprl okno. Tla sobe so bila le nekoliko višja nego tla dvorišča. Z dvorišča se je kaj lahko prišlo v sobo. Nato je vzdignil prst ter motril obraz mrtve dame. Usodepolna rana je bila na sencah, koža je bila okajena od sledov smodnika. Samokres je bil izstreljen kakega pol metra od rane, da ni bilo orožje pritisnjeno neposredno na sence, sem celo jaz lahko opazil, ki sem bil nekoliko bolj oddaljen. Skoraj celo lice je bilo umazano od strele; strel je moral imeti dovolj prostora, da se je razpršil.

Connors je zaprl okno ter spustil zagrinjalo navzdol. Nato si je ogledal sobo. Očitno je bila privatna spalnica stare gospe in je bila tako udobno opremljena, da se tega ni pričakovalo, če se je pogledala hišico od zunaj. Veliko ogledalo, divan, različni udobji naslanjači so bili v sobi; Connors pa je z velikim zanimanjem ogledoval samo na steni pritrjeno omario iz mahagonastega lesa in z vrat, v katerih so bila zrcala. Omarija je imela čudno varnostno ključavnico, ki pa ni bila zaklenjena. Connors je pogledal v omario. Razni predali so bili naplajeni s steklenicami, dozami in škrtljicami.

— Domača lekarna, — je rekel on moški, kakor da bi nam hotel to pojasniti.

— Tako izgleda, — je pripomnil Connors, dočim je vsebino vsakega posameznega predala natančno ogledal. — Naša dobra dama je očitno nenavadno temeljito poznala ne prav zelo nedolžna "domača sredstva". Skoro bi se moral človek čuditi, da si je izvolila tako glasno slovo od življenja, dočim je imela cel tucet steklenic na razpolago, s čemer bi si mogla mnogo lažje pomagati. Zala je pač več ne čudim.

(Dalje prihodnj.)

HAROLD LLOYD IN NJEGOVA MATI.

Eden najboljših ameriških kinematografskih komikov — Harold Lloyd, fotografiran v tesnem objemu s svojo materjo. Slika je bila vzeta dne 13. maja, ko je cela država praznovala "Mothers Day".

Zagonetno, toda resnično.

Pošteni najditelj.

"Pošteni najditelj" je ena najbolj redkih belih vran. Jaz osebno nisem ga nikdar videl in čeprav imam v teoriji najboljšo nameeno, ne vem natančno, kako bi se obnašal v praksi. Enkrat sem si cetera mislil, da sem našel "kvoder" a nato spoznal, da sem ga izgubil. Kljub temu sem smatral to za srečo, kajti če bi ga ne našel, bi bil izgubljen in v onih časih, ko sta bila še "dva za en kvoder", je bila to precej občutljiva izguba.

Soglasno s postavo ni še rečenno, da sme človek obdržati kot svojo lastnino to, kar najde. Povsem jasno se glasi v postavi, da ne izgubi dotični, ki izgubi kako stvar, lastninske pravice do nje in da ni v nebenem slučaju prenesena lastninska pravica na onega, ki stvar najde. V gotovih slučajih je celo nevarno, če najde kak človek kako stvar na povsem pošten način ter jo smatra za svojo lastnino. S tem postane pošten najditelj nepošten človek. Sploh se vsak tres ob misli, da bi našel obsežen zvitik bankovcev. Kako lahko bi postal s tem pohlepen človek. Seveda le v teoriji se tresem. V resničnem življenju se kaj takega sploh ne pripeti. Veseli me, da nimam nikdar v svojem žepu kak večje svote denar, kajti vsled tega nimam niti najmanjšega strahu pred roparji in tolovaji. V resničnem življenju pa bi se mi lahko godilo prav tako kot številnim poštnim najditeljem, ki se niso mogli ustavljati skušnjavi in katere peče vest, čeprav so povsem varni pred vsakim kazenskim zasledovanjem.

V zvezi s tem nam je treba le ogledati si oglase v listih. Na sto onih, ki so kaj izgubili, pride le en pošten najditelj, ki išče resničnega lastnika dotičnega predmeta. To je človeška slabost in obenem pomanjljiva postava. Če bi bila namreč uveljavljena primerna postava, bi bila stvar povsem drugačna. Človek najde kako stvar, neglede na to, koliko je vredna, a plačati mora aoglas v listih in on, ki je izgubil, ni po postavi nikakor primoran plačati kako odškodnino. Najditelj je prisiljen prizadevati si na vse mogoče načine, da najde onega, ki je izgubil dotično stvar.

V številnih sodnijskih odločbah so bili taki ljudje oproščeni vsake krivde tatvine ali poverečenja, če so si pošteno prizadevali najti resničnega lastnika najdene stvari, neglede na vrednost. Sodnik je utemeljil svojo razzsodbo s tem, da se ni dotični polastil predmeta ne napolnjen način, čeprav ga je pozneje pridržal na nepostaven način.

Postava zahteva, da mora stori najditelj potrebne korake, da iznajde pravega lastnika, če ve za njegovo identiteto in če ima na razpolago sredstva, da ga izsledí. Najbolj uspešno sredstvo v tem pogledu je seveda oglas v listih, a tako je mogoče prisiliti kakega

človeka do tega, če ne dobi nikakake odškodnine za to, kar je bil izdal?

Zadnji čas je, da se izpolni to vrzel v postavah. Pošten človek noče obdržati zase najdenega predmeta, kajti kaj takega se mu gnusi, a le redkokedaj gre njegova poštenost tako daleč, da bi si nakopal radi tega velike stroške, ko bi skušal najti potom oglasov v časnikih pravega lastnika dotičnega predmeta. Pogosto so seveda oni, ki so kaj izgubili, ljudje, ki le težko pozabijo svojo izgubo.

V še večji meri kot stroški, zvezani z iskanjem resničnega lastnika izgubljenega predmeta, uplijava na poštenega najditelja poročila o bedasti umazosti številnih stvari, katere so izgubili vsled svoje lastne nepazljivosti. Pred par tedni smo čitali v listih, da je dobil neki otrok, ki je vrgel bogati dami večjo svoto, celih pet in dvajset centov kot nagrado za njegovo poštenost. O še dosti huštem slučaju poročajo iz Oregona.

Pri pospravljanju neke barake so našli dečki plehnato škatljo, ki je vsebovala zlate novce v vrednosti sedmih tisoč dolarjev. Neki sosjed je čul o tem razkritju ter rekel dečkoma, da je škatlja njegova lastnina in da je skrivil denar v oni baraki. Dečki so mu izročili škatljo in velikodušno je dal vsakemu po en nikel ter jim rekel:

— Tukaj ima vsak po en nikel, fantje. Ne govorite več o tem. Bog vas bo blagoslovil.

Izkazalo pa se je pozneje, da ni imel dotični niti najmanjše pravice do denarja in moral je romati v ječo.

Vsakemu se lahko pripeti, da kaj izgubi. V svojem lastnem interesu in tudi v interesu svojih sodržavljanov ne sme biti skop z nagrado, katero izplača poštenemu iznajditelju. Potem se ne bo pošteni najditelj bal izdati par centov za oglas v listih in v slučaju, da se mu ni posrečilo najti resničnega lastnika v določenem času, po vseh prizadevanjih, postane resnični lastnik dotičnega predmeta.

Temota roma proti luči, ali slopota proti smrti.

PAIN-EXPELLER
VAM BO POMAGAL!
 Če je pokličen Pain-Expeller na pomoč, bo BOLEČINA hitro premagana ter bo bolečina izgubila. Ob prvih znamenjih revmatizma, živčne potrtosti, nevralgije, bolečin, krčovitiga trganja, si nabavite steklenico tega močnega, zaslužljivega zdravila. Če imate ter ga vdragnite. Prični Pain-Expeller nosi na ško BIDEBO varnostno znamko. Vas drugo je ponaređeno.
 25c in 75c. v lekarnah ali od
F. AD. RICHTER & CO.
 124-124 South 4th St., Soudth, N. Y.

Nakup ruskih dragocenosti.

Boljševiška vlada nadaljuje z razprodajanjem znamenitih dragocenosti stare carske Rusije. — Sicer pa je tudi v komunistični stranki sami mnogo zelo uglednih oseb, ki energično nasprotujejo tej akciji, čeprav brez uspeha. — Najnovejši sklep, da se prodajata znameniti platinski aršin Petra Velikega (aršin je ruska mera enaka 0.71 m), pa je izzval med komunistično levico in desnico naravnost srdit boj. Harbinski listi poročajo, da so bile velike količine dragocenosti, pokradenih po moskovskih cerkvah, prepeljane v Harbin, da bi se vnovičile na Kitajskem. Med mnogimi drugimi predmeti, ki se nahajajo na prodaji, se nahaja tudi mitra patriarha Filareta (1782 — 1862), ki je bila dosedaj pod varstvom moskovskega patriarha. Ta mitra je iz kovanega zlata in je težka več funtov. Njen obod je okrašen z opali, med katerimi se nahajajo male ikone, ki so ovenčane z rubini in smaragdi. Sred križa se nahaja diamant od 14 karatov, krog njega pa je še mnogo manjših. Poleg njene neprecenljive vrednosti je ta mitra poleg tega eden najlepših primerov starega zlatarstva. Divno viti okrasni in pa umetniške poteze odlikujejo še prav posebno to mitro od ostalega blaga patriarhata.

Kje je največ ločitev zakona?

V številnih civiliziranih ali vsaj takozvanih civiliziranih deželah je ločitev zakona precej zamudno in obenem drago postopanje. V deželah, katerih ni bogve kaj obiliza kultura, pa je ločitev zakona kaj enostavna stvar. V Končinini zadostuje naprimer za ločitev zakona, če razbije-mož ogledalo, a pri tem morajo biti navzogo priče. Pri nekaterih indijanskih plemenih Amerike velja običaj, da podarijo priče zakonskemu paru ločeno posodo. Popolnoma zadostuje razbiti tako posodo in ločitev zakona je izvršena. Še manj cerimonij se poslužijo Turkmanec, če se hoče iznebiti svoje žene, adar gre ven, z njegovim dovoljenjem, mu ni treba drugega ko treči: Upam, da te bom zopet videl. — S tem boče reči na ironičen način, da je noče več videti in da je zakonska zveza končana. Tudi v Siamu je dovoljena ločitev zakona brez postavnih dolečb. Prve žene pa nissime mož prodati naprej drugemu, a to lahko stori, če vzame še več drugih žena.

Osa misli, da so celice sosednih čebel pretresne. Ali njené sosedé ji pravijo, naj si sezida še tesnejše.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRZUJEJU ZDRAVJE V DRUZINAH

Za srbeči kožo-rabite

SEVERA S ESKO

Antiseptično mazilo

Priporočljivo za odpozpeč pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vséem lekarnu.

W. F. SEVERA CO.
 CEDAR RAPIDS, IOWA

Retiran vlomilec.

Zagrebska policija je aretirala Stanka Pumpeta iz Jurklostra na Stajerskem, ker je razbil s sekirkovček ključavnicevskega vajenca Josipa Mušiča, nastanjenega v vagonu na državnem kolodvoru, ter mu ukradel 200 lir in 300 dinarjev. Pompe je priznal dejanje. Izročén je bil sodišču.

IZBRANO CALIFORNIJSKO GROZDJE

Sedaj je čas naročbe, da zagotovite nizke cene. Pišite danes po cenik. Omenite, koliko grozja in kakšno grozje toste najbrz potrebovali.

LOUIS ANGYAL & CO.
 700 "L" STREET
 SACRAMENTO, CALIF.

TEKMA ZA TRGOVINSKO GLASILO (Slogan)
 od 1. maja do 1. junija 1923.

The Joseph Triner Company, izdelovalci Trinerjevega Grenkega Vina, bodo plačali za

Najboljše glasilo, ZAKAJ NAJ LJUDJE UPO-RABLJAJO TRINERJEVO GRENKO VINO.

SKUPNO (naslednje nagrade: \$2.00.)
 PRVA NAGRADA \$50.—
 DRUGA " \$35.—
 TRETJA " \$25.—
 ČETRTA " \$15.—
 IN PETNAJST NAGRAD po \$5.— vsaka.

Napišite glasilo v slovenském — kratko naj bo in jedrnató — NE VEČ KOT DESET BESED, poslužite se spodnjega kupona (napišite nadaljne navzete za poselen listek in pošljite s kuponom) ter naslovite: Slogan Jury, Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Vsak lahko pošlje eno ali več glasil, toda ne več kot deset. V slučaju enakosti bodo plačane dvoje nagrade. Trinerjevega Grenkega Vina ali katerokoli vašo dejstvo glede Trinerjevega Grenkega Vina, ki je najbolj zaslužljiva želočina tonika ter lahak odvajalec, brez primera v stisnjah slabega teka, zaprtja, glavobola, nervoznosti in podobnih želočnih neredov. Da zdravno spanje, pomaga prebravi, posilni tek, ojači energijo in zdravje v splošnem. Okusno je, dobro za vsako starost ter uživa 33 letni sloves. Od začeta do sedaj se je prodalo nad 8 milijonov steklenic.

Slogan Coupon L.

Ime

Naslov

Tukaj so moji nasveti za trgovinsko glasilo Trinerjevega Grenkega Vina:

.....

.....

BRZINA — GESLO DANAŠNJEGA ŽIVLJENJA.

Sedanja generacija živi v znaku hitrosti. Dnevno čitamo o novih iznajdbah in tehničnih pripravah, kako bi se hitreje prevažalo ljudi in blago in pošiljalo poročila v vse kraje sveta. Nikjer drugod pa ni trgovska podjetnost tako sposobna kakor v tej deželi za izkoriščanje novih možnosti za hitrejši promet.

Predpogoj vsakega sporočevalnega sredstva je točnost in cenčnost. Za 5 centov se lahko pošlje pismo v najbolj oddaljeni kraj sveta, in to radi ogromnega poštnega prometa. Brzojavne kompanije so pronašle da bi širši krogi ljudstva poslali poročila po brzojavu namesto po pošti, ako bi se dalo znižati stroške. Uvedle so radi tega "BRZOJAVNA PISMA" takozvana "CABLE LETTERS", katere se pošlje po podmorskem kablju v London in od tam naprej po pošti v razne evropske dežele. Taka poročila rabijo od 4 do 5 dni v Jugoslavijo ali Italijo.

V prid naših strank smo sedaj uvedli razven poštnih in brzojavnih nakazil tudi denarne pošiljave po "BRZOJAVNEM PISMU". Služba je točna in se lahko računa, da se denar izplača tekom enega tedna; cena pa je mnogo nižja kot za navadne brzojavke.

ZA POSAMEZNE POŠILJATVE PO "BRZOJAVNEM PISMU" RAČUNAMO SAMO \$1.

Poslužite se te ugodnosti v čim večjem obsegu.

FRANK SAKSER STATE BANK
 82 Cortlandt Street
 New York City

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

